

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Viorica Țăranu,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Țăranu Viorica împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, terț Fortuna Dumitru cu privire la anularea deciziei, obligarea emiterii unui alt act administrativ pe marginea petiției depuse, restituirea taxei de stat și compensarea cheltuielilor de judecată.

împotriva deciziei din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-631/24
NR. PIGD 2-22091758-01-3ra-19072024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Instanța de fond: Gr. Cazacu
Instanța de apel: V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

25 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Viorica Țăranu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 iunie 2022, Viorica Țăranu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, cu privire la anularea deciziei nr.2/7/2022 din 13 mai 2022, obligarea emiterii unui alt act administrativ pe marginea petiției depuse, restituirea taxei de stat în sumă de 510 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, plângerea sa a fost înregistrată la data de 2 martie 2022, conform art. 73 alin. (1) Cod Administrativ, prin urmare constatarea pârâtei privind înregistrarea plângerii la data de 9 martie 2022, este eronată în drept.

3. Invocă că, solicitarea taxei de 500 lei de către pârâtă, respectiv data confirmării plății nu au nici o influență juridică asupra datei înregistrării plângerii. Mai mult decât atât, există semne de întrebare asupra perceperii acestei taxe, și anume dacă această este constituțională, cel puțin aceasta nu este conformă art. 116 alin.(3) Cod Administrativ, or, verificarea și constatarea acțiunilor unui avocat din punct de vedere disciplinar îi revin pârâtei în temeiul legii în mod obligatoriu și din aceste considerente, capătul de cerere cu nr. 3 este pe deplin motivat.

4. Menționează că, pârâta nu face nici o mențiune despre solicitarea electronică a reclamantei din data de 7 martie 2022, prin care reclamanta a atașat atât dovada plății efectuate, cât și a adresat 3 întrebări pârâtei, în calitate de participantă la procedura administrativă, ignorând complet răspunsul la aceste întrebări, contrar prevederilor art. 68 lit. a) și c) Cod Administrativ.

5. Indică că, pârâta nu a făcut referire sub nici o formă la faptul că, reclamanta s-a adresat ulterior și în mod repetat telefonic către aceasta.

6. Punctează că, la secretariat mereu i s-au comunicat motive precum: Comisia este ocupată cu desfășurarea examenelor, unii membri din comisie ar fi în concediu medical etc.

7. Astfel, indică reclamanta că, ținând cont că, tergiversarea unui răspuns din partea pârâtei la acel moment era evidentă, s-a adresat pe cale electronică, la data de 3 mai 2022 către aceasta, informând-o despre obligațiile ce-i revin unui organ administrativ, în special în legătură cu transparența comunicării între petenți și instituțiile publice. În mod special, reclamanta a solicitat pârâtei răspuns la cele 3 întrebări din data de 7 martie 2022, precum și o decizie finală privind acțiunile incumbate avocatului Fortuna Dumitru.

8. Susține că, la data de 10 mai 2022, Comisia pentru Etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților, a adus la cunoștință reclamantei pe cale electronică, că termenul pentru examinarea plângerii a fost prelungit conform art. 60 alin. (5) Cod Administrativ, autoritatea publică neargumentând sub nici o formă, care au fost motivele prelungirii termenului, or, prevederile legale sus-menționate se aplică doar în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

9. Opinează că, nu este clar, în ce măsură procedura administrativă examinată ar fi de o complexitate deosebită, prin ce anume se caracterizează această complexitate: gravitatea faptelor imputate, volumul actelor, audierea unui număr mare de persoane, or, o prelungire a termenului de examinare în baza art. 60 alin. (5) Cod Administrativ presupune, conform scopului și sensului acestei norme, o motivare concludentă și un dosar de rezonanță, caracterizat de un șir de acțiuni de o complexitate sporită.

10. Notează că, pârâta nu aduce niciun motiv pentru prelungirea procedurii de examinare, inclusiv în Decizia contestată, ceea ce încalcă repetat principiile privind examinarea transparentă a speței, iar explicațiile scrise oferite de către avocatul Dumitru Fortuna privind acțiunile care i s-au reproșat prin plângere, nu au fost comunicate reclamantei, deși aceasta a solicitat în mod expres, ținând cont de respectarea dreptului la un proces echitabil, iar copiarea unor norme din lege, nu constituie o motivare de drept în sensul art. 118 Cod Administrativ.

11. Indică reclamanta că, în ciuda inserării unor pasaje întregi din texte de lege, nici unul din ele nu răspunde la întrebările de drept aduse de către reclamantă prin plângerea pe depusă împotriva acțiunilor avocatului Fortuna Dumitru. Prin urmare textele de lege au fost aplicate eronat și aleatoriu,

reclamanta solicitând examinarea acțiunilor comise de către avocatul în legătură cu faptul că acesta a autentificat, datat și semnat documente cu date strict personale ale reclamantei (Viorica Țăranu), fără acordul acesteia sau a membrilor familiei ei. O prevedere legală din care să se desprindă expres că, avocatul Dumitru Fortuna ar fi avut acest drept în coroborare cu normele Codului deontologic sau ale Legii cu privire la avocatură, nu sunt expuse de către pârâtă.

12. Comunică că, pârâta a conchis în mod absurd faptul că, avocatul Fortuna Dumitru era îndreptățit să autentifice, dateze și să semneze, apoi să depună la o cerere de chemare în judecată - documente cu date strict personale ale reclamantei Viorica Țăranu, în numele clientei sale Diana Șeptelici, în baza contractului de asistență juridică.

13. Relatează că, prezența unor acte într-un șir de dosare civile anterioare ce țin de datele sale cu caracter personal, justifică doar destinatarul acestora să le folosească, în limita răspunderii sale. Actele care o privesc pe clienta avocatului Dumitru Fortuna (Diana Septelici), acesta le poate depune și deține nedeterminat, în baza contractului de asistență juridică, dar ceea ce tine de datele personale ale Vioricăi Țăranu, sub nicio formă nu pot fi autentificate, datate, semnate și ulterior anexate la o cerere de chemare în judecată, fără consimțământul ei expres și nevicat.

14. Indică că, avocatul Fortuna poate depune acte doar privind persoana și bunurile clientei sale, iar reclamanta ca parte adversă, are dreptul procesual civil să depună actele care o privesc pe ea, viceversa fiind posibilă doar în baza acordului uneia dintre părți, a unui organ de stat sau în baza unui temei legal, iar la caz, niciuna dintre aceste condiții nu a fost întrunită.

15. Subliniază că, conform art.6 alin.2 din Legea nr.1543 din 25.02.1998 a Cadastrului bunurilor imobile, copiile de pe actele justificative care au servit drept temei pentru înregistrarea drepturilor, cu excepția contractelor, se eliberează, de asemenea, actualului proprietar al bunului, chiar dacă el nu este indicat în act - contractele fiind clar exceptate de la această prevedere legală.

16. Consideră că, autoritatea publică pârâtă nu poate justifica răspunderea disciplinară a avocatului Dumitru Fortuna cu ceea ce au decis instanțele de judecată pe latură civilă, or, pârâta nu a explicat care sânt mijloacele de probă, ce au servit la respingerea plângerii împotriva avocatului Dumitru Fortuna, care este explicația lor logică și juridică, ultima limitându-se la transcrierea normelor legale și să menționeze evaziv și ambiguu niște fraze, care în realitate nu comunică nimic relevant speței.

17. Învederează că, pârâta nu a analizat sub nicio formă întrebările care s-au ridicat de către reclamantă prin plângerea disciplinară și asupra mijloacelor de probă care au fost propuse de către aceasta. Mai mult, pârâta creează impresia de părtinire a avocatului Dumitru Fortuna, dacă urmează a se baza pe lipsa de transparentă a procedurii administrative, pe lipsa de motivare a deciziei și pe faptul că, aceasta nu a analizat situația de fapt și de drept a speței în integralitatea ei, ci doar superficial, precum și cu tergiversări nejustificate.

18. Indică că, instanța urmează să analizeze minuțios plângerea disciplinară depusă de reclamantă împotriva acțiunilor avocatului Dumitru Fortuna, precum toate actele anexate acesteia, și respectiv, Decizia emisă de autoritatea pârâtă, care este lipsită de orice fir juridic sau logic.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

19. Prin încheierea din 12 octombrie 2022 a judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a atras în proces în calitate de terț Dumitru Furtuna.

20. Prin hotărârea din 19 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de către Viorica Țăranu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, terț Dumitru Fortuna, privind anularea deciziei nr. 2/7/2022 din 13 mai 2022, obligarea emiterii unui alt act administrativ pe marginea petiției reclamantei, restituirea taxei de stat în mărime de 510 lei, încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

21. La 28 iunie 2023, Viorica Țăranu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 22 septembrie 2023 a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 19 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emiterea unei noi decizii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

22. Prin decizia din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 iunie 2023, emisă în cauza în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Viorica Țăranu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, terț Dumitru Fortuna cu privire la anularea deciziei nr.2/7/2022 din 13 mai 2022, obligarea emiterii unui alt act administrativ pe marginea petiției depuse, restituirea taxei de stat și compensarea cheltuielilor

de judecată. S-a emis o nouă decizie, prin care: S-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Viorica Țăranu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, terț Dumitru Fortuna cu privire la anularea deciziei nr.2/7/2022 din 13 mai 2022, obligarea emiterii unui alt act administrativ pe marginea petiției depuse, restituirea taxei de stat și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 207 al.(2), lit. e) Cod Administrativ

23. În motivarea soluției Curtea de Apel Chișinău a reținut că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și anume nu a determinat admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ.

24. A reliefat prevederile art. 207 din Codul administrativ și a indicat că, dispozițiile legale stabilesc temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ, după cum urmează: 1) prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; 2) competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; 3) respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; 4) respectarea procedurii prealabile; 5) respectarea termenului de înaintare a acțiunii; 5) prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

25. În acest sens, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, or, expresiile ce se conțin în textul art.17, 39 și 189 Cod administrativ de ”drept vătămat” și de ”încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (actio popularis).

26. A notat că, prima instanță neîntemeiat a purces la examinarea cauzei, stabilind că, Viorica Țăranu, întrunește condițiile pentru punerea pe rol și examinarea acțiunii civile formulate de către aceasta împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină, terț Dumitru Fortuna, or, ultima nu a probat încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept al său, în sensul art.17 Cod administrativ.

27. A învederat că, în lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ.

28. A precizat că, prevederile art.17 Cod administrativ, se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material, deci anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridică.

29. Astfel, reieșind din reglementările statuate expres la art. 207 alin. (2) lit. e) coroborate cu art. 39 alin.(2), art.17 și art.189 alin.(1) și alin.(2) Cod administrativ, Colegiul a subliniat că, promovarea unei acțiuni în instanța de contencios administrativ poate fi făcută de orice persoană, care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său, prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, situație ce implică existența obligatorie a două condiții, și anume: existența vătămării unui drept recunoscut de lege a reclamantului și vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

30. Cu referire la cazul dedus judecății, Colegiul a reținut că, prin emiterea actului contestat de reclamantă/apelantă Viorica Țăranu, Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu i-a lezat acesteia nici un drept, plângerea acesteia fiind soluționată de autoritatea competentă, și fiind expuse motivele pentru care s-a respins cererea petiționarei Viorica Țăranu, ultima ne fiind în drept de a pretinde un alt rezultat al autorității publice pârâte, bazat pe propria convingere și nici un act administrativ prin care să fie dispusă sancționarea disciplinară a avocatului vizat.

31. A remarcat că, prima instanță neîntemeiat a purces la examinarea și soluționarea acțiunii, considerând că, acțiunea înaintată de Țăranu Viorica întrunește condițiile de admisibilitate, ultima eșuând probarea încălcării unui drept personal al său prin Decizia Uniunii Avocaților din R.Moldova, Comisia pentru etică și disciplină nr. 2/7/2022 din 13 mai 2022.

32. În același context Completul judiciar învederează că, acțiunea înaintată de Viorica Țăranu nu are drept scop apărarea dreptului său pretins încălcat, or, nu trebuie a fi confundate drepturile subiective cu drepturile obiective și totodată nu trebuie de generalizat dreptul vătămat, or, reclamanta nu a indicat dreptul personal încălcat prin Decizia nr.2/7/2022 din 13 mai 2022, emise de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia pentru etică și disciplină.

33. Astfel instanța de apel a reține că, în cazul în care reclamantul nu invocă un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă, în sensul art. 17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ.

34. Prin urmare a considerat că, acțiunea depusă urmează a fi declarată inadmisibilă, în temeiul art.207 alin. (2) lit. e) Cod Administrativ, care prevede că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

35. La 8 iulie 2024, Viorica Țăranu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2024, cu adoptarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată, în caz contrar trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

ARGUMENTELE RECURSULUI

36. În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a reținut în niciun aspect al deciziei contestate, argumentele invocate privind încălcările atribuite terțului lui Dumitru Fortuna din prevederile legii Nr. 133 din 8.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

37. Din consultarea dosarului instanței de fond și al celui de apel se poate în mod evident observa, că a făcut trimitere detaliată la prevederile normei supra menționate. Cu titlu de exemplu, a expus în mod amănunțit în motivarea apelului și a cererii privind soluționarea apelului în lipsa sa următoarele încălcări din norma citată: art. 4 alin. (1) lit. e), art. 11 alin. alin. (3) lit. a), art. 29 și art. 30 al legii Nr. 133 din 8.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal precum și art. 54 alin. (1) lit. e) din legea Nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură.

38. Instanța de apel nu retine nicio mențiune în decizia contestată, nici măcar în circumstanțele cauzei sau în argumentele părților în instanța de apel despre normele citate sau despre argumentele sale privind încălcările terțului Dumitru Fortuna prin prisma acestora.

39. Din aceste considerente solicită instanței de recurs de a ține cont în cadrul examinării recursului de acesta omisiuni grave ale instanței de apel privind starea de fapt și de drept a cauzei.

40. Notează că, decizia contestată este în mod vădit arbitrară și se bazează exclusiv pe aprecierea evident nerezonabilă a probelor cauzei. Instanța de apel a respins în mod ilegal cererea de apel precum că aceasta nu ar fi îndeplinit condițiile de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ. Aceasta a constatat vizibil eronat că nu ar fi invocat un drept al meu, căruia

i s-ar aduce atingere prin activitatea administrativă în sensul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod Administrativ.

41. Subliniază că, contrar opiniei Colegiului de apel că nu este obligată să probez încălcarea unui drept personal, dar îi revine sarcina procesuală de a revendica, a susține nu a proba, o probabilă sau posibilă, în nici un caz o certă încălcare unui astfel de drept, căci probarea revine în mod logic conform art. 22 alin. (1) și a art. 219 Cod administrativ instanțelor de judecată.

42. Menționează că, a revendicat în mod nenumărat un șir de încălcări ale atingerii drepturilor sale personale prin respingerea plângerii prin decizia nr. 2/7/2022 din data de 13 mai 2022 de către Comisia pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților, instanța de apel pur și simplu a creat ilicit motive inexistente de a nu da curs cererii de apel.

43. Mai indică că, coroborând prevederile art. 53 alin. (1), art. 26 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 44 alin. (2), art. 56, art. 54 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, îi revine un drept legal de a solicita, respectiv de a fi obligată de către instanța de judecată, Comisia pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților de a sancționa pe terțul avocat Dumitru Fortuna pentru încălcările vădite aduse drepturilor sale privind datele cu caracter personal, de a le înlătura și a repara prejudiciul de natură nepatrimonială cauzat.

44. Subsidiar a atras atenția atât Comisiei pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților cât și Curții de Apel Chișinău privind încălcarea drepturilor și libertăților sale privind datele sale și a familiei sale cu caracter personal din legea Nr. 133 din 8.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

45. Prin acțiunile ilicite ale terțului avocat Dumitru Fortuna s-a adus atingere drepturilor sale cu caracter personal din prevederile art. 12 alin. (2), art. 13 alin. (1), art. 14, art. 16 alin. (1), art. 29 alin. (1) și alin. (2) și art. 30 alin. (1) din legea Nr. 133 din 8.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

46. Adițional i-au fost lezate drepturile ocrotite de codul penal și anume cele din art. 177 Cod Penal precum și drepturilor și libertăților fundamentale din art. 28 din Constituția RM.

47. În concluzie subliniază că, încălcările aduse drepturilor și libertăților sale legale în sensul art. 17 Cod Administrativ prin Decizia nr. 2/7/2022 din data de 13 mai 2022 de către Comisia pentru etică și disciplină din cadrul Uniunii Avocaților se desprind în mod evident din art. 53 alin. (1). art. 26

alin. (2) din Constituția RM în coroborare cu prevederile art. 12 alin. (2), art. 13 alin. (1), art. 14, art. 16 alin. (1), art. 29 alin. (1) și alin. (2) și art. 30 alin. (1) din legea Nr. 133 din 8.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și cu prevederile art. 177 Cod Penal și a art. 28 din Constituția RM.

48. Instanța de apel ar fi trebuit să purceadă la o analiză minuțioasă a acestor încălcări, în schimb, aceasta a hotărât ilicit și acceptabil ei, de a nu da pur și simplu curs cererii, dintr-un motiv, care nici măcar nu există.

49. De asemenea comunică că, decizia contestată este în mod vădit o decizie ilicită, care încalcă drepturile, libertățile și principiile unui stat de drept, cit și ale sale ca cetățean al acestui stat. Prin urmare o astfel de decizie este în toate cazurile contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, ori ultima înfăptuiește actul de justiție numai în numele legii în sensul art. 114, art. 115 alin. (1) din Constituția RM.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

50. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

51. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

52. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi

prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

53. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

54. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 28 mai 2024 recurenteii a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 132).

55. Cererea de recurs a fost depusă la data de 8 iulie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

56. Din analiza prevederilor legale citate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

57. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

58. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

59. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material

sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

60. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Viorica Țăranu, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

61. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

62. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

63. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care

se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

64. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Viorica Țăranu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni